

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošiljanju na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavitve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se isvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národní Tiskarna“ telefon št. 85.

Varšavski nadškof o narodnem jeziku v cerkvi.

Na škodo cerkve in prave pobožnosti se tudi pri nas vedno bolj izganja narodni jezik iz cerkve, namesto da bi se v duhu časa širil. Prišlo je že tako daleč, da bi se še n. pr. v mariborski škofiji duhovnikom zapovedalo, naj pred obhajilom izgovarjajo „O Gospod, nisem vreden...“ latinski. Takim novotarjem je dal lep nauk varšavski nadškof Popiel v pastirskem listu, katerega objavlja v latinskem jeziku jedna iz poslednjih števil „Muzyke Koscielne“ in prinaša v poljskem prevodu „Dziennik Poznanski“ (30. decembra).

Nadškof se toži, da nekateri mladi duhovniki z večjo gorečnostjo nego modrostjo odpravljajo cerkveno petje v narodnem jeziku, in da so posebno v poslednjem času privrženci latinskega jezika pri službi božji začeli delovati pregoreče (fervidius). Proti takemu doktrinarnemu purizmu in novotarstvu se obrača nadškof takole:

„Ker je pa zgoraj omenjeni običaj (narodnega petja) oprt na močnih podlagah, katerih tu ni treba posebe navajati; ker je naša naloga, da ustanovljamo celi red božje službe modro in koristno; ker je jasno, da pobožnost ljudstvo z bridkostjo prenaša (alegre laturum), ako se kajkoli iz prejetih in s koristjo vekov posvečenih običajev spreminja, dajemo na moči svojega pastirskega urada, oprti na izrečno pooblastilo Svete Stolice, na znanje vsemu častitemu duhovništvu, da ni treba nikakih novotarij v običnem pri nas zgoraj omenjenem običaju, torej je dovoljeno tudi pri petih mašah (inter missarum solemniam), petje psalma, himen, antifon, litanij itd. v jeziku ljudstva, bodisi od vseh vernikov v cerkvi, bodisi od posebnega posvetnega zbora, zato kakor treba naučenega, izvzemši slavnostne maše pri asistenci diakona in subdiakona. Iz tega sledi, da je tembolj na mestu in dovoljena raba

narodnega jezika pri procesijah, pri urah v čast Marije Device, pri pobožnostih velikonočnih, majnikovih itd.

Ker je ta običaj tudi od Sv. Stolice priznan (ratihabatur) in od nas jako priporočen, ga hočemo obdržati in kolikor mogoče gojiti in nalogamo odločno vsemu duhovništvu v pastirski službi, naj ima to pobožno in častivredno tradicijo na skrbi, naj jo hrani in razvija, in ne dovoljuje samovoljnih sprememb. Ako kdo ne spoštuje naše naredbe, ako stori kajkoli proti nji, naj ve, da se je pregrešil proti cerkveni disciplini in nam dolžni pokornosti.“

Poleg poljskega nadškofa, ki dobro razumeva svoj apostolski poklic, hočemo navesti rojakom še drug primer. Pred kratkim so imeli Poljaki v Berlinu velik shod, na katerem so v navzočnosti delegata vrtislavskega kardinala, knezoškofa Koppa z največjo odločnostjo zahtevali poljske duhovnike pri vseh berolinskih farah, kjer stanujejo Poljaki. Pri tej priliki so govorili poljskim delavcem, obrtnikom in malim trgovcem svetovali, naj vselej zahtevajo rabo poljskega jezika pri krstih, pogrebih, prvem obhajilu itd. v — Berlinu!

Katolicizem je lahko povsod naroden, ali to je odvisno od ljudij samih. O tem bi bilo treba več premišljevali duhovnikom in posvetnjakom.

V Ljubljani, 3. januarja.

Dr. Kramar o desnici.

V svojem pismu na volilce v Taboru pravi dr. Kramar: Ako bi bila imela desnica samo iskrico ponosa in ustavne vesti, potem bi naše obstrukcije ne bilo treba. Največja krivda v tem oziru pa zadeva poljski klub. Takrat bi morali reči Poljaki kar reko danes, da so namreč vedno stebri države, ne pa vsake vlade. O ciljih mladočeske politike je pisal dr. Kramar: Katero pot bomo hodili, o tem govoriti danes ni umestno, zlasti kar se tiče obstrukcije in tvoritve stare večine. Le jedno je

morda možno reči: Ako misli vlada, da je možno parlament razpustiti, v posameznih resortih vzeti nam ostanke naših jezikovnih pravic, da se potem udamo ter birokratskemu ministarstvu damo nevenljivo zadoščenje, da je napravilo v Avstriji red, potem se vlada moti močno. Mi moramo biti na boj pripravljeni. Ne cepimo svojih močij z neslogo! Na Dunaju moramo se boriti jedini za enakopravnost našega jezika in našega naroda!

Dogodki na Kitajskem.

Kitajska pooblaščenca sta poslala mednarodnim poslanikom pismo sledeče vsebine: „Čing in Lihungčang sprejemata ime-nom Kitajske naznanjene mirovne pogoje in prosita za sestanek“. Ta sestanek se bo vršil baje že te dni. Kitajska vlada se je uklonila mednarodnim zahtevam brez-pojno. Končne obravnave se bodo izvršile baje že v kratkem. Vendar pa boksarji še sedaj ne dajo miru. Celó v bližini Pekina so agresivni. Na železniški progi Pekin-Paotingfu so morali Francozi in Nemci svoje posadke podvojiti. Polkovnika Guillea, ki stoji pri Čaotinfu s 500 možmi, napada več tisoč boksarjev. General Baillond mu je šel na pomoč. Ruski car je v Livadiji pozdravil 13. pešpolk strelcev in 1. baterijo 4. topničarske divizije, ki sta se vrnili s Kitajskega ter lastnoročno izročil rede odlikujočim se Rusom.

Vojna v Južni Afriki.

„Daily Mail“ poroča, da sta dva nova oddelka Burov prekorčila reko Oranje ter vdrla v Kaplandijo. Sedaj je ondi že nad 5000 Burov, ki marširajo proti zahodu k mestoma Malmesburg in Beaufortwest in proti vahodu proti Fraserburgu, Steynsburgu in Craddocu. Pregarjajo jih angleški konjeniki. Ozemlje, katero je v oblasti Burov, je ogromno, in Kitchener bo potreboval velike armade, da jim to ozemlje zopet istrga. „Times“ poroča, da se morejo Buri, ki so vdrlí v Kaplandijo, odtegnitiregarjalcem, ker imajo vedno sveže konje na razpolago.

„Times“ graja vlado, da ni takoj ob začetku zaplenila vse konje v Kaplandiji. Burom tako danes ne primanjkuje konj nikjer, kar je velike važnosti. Severno Rosmeada so Buri ujeli dva, baje prazna vlaka in z njima 60 mož, katere so razorožili in zopet izpustili. Angleška vlada je izdala na Holandece v Kaplandiji poziv, naj ji pomagajo zapoditi Bure zopet iz dežele. Kitchener javlja, da preganja general Knox Deweta ter mu je vzel pet vozov s streljivom. Ujel je baje 76 Burov ter jih potem — zakaj? — zopet izpustil. Iz Standertona poročajo, da je v Natalu okoli 8000 Burov, ki so razdeljeni v oddelke, ki rušijo železniške proge ter napravljajo Angležem mnogo sitnosti. Mesto Ingogo in Utrecht so nasokčili že parkrat. Iz Haaga poročajo, da je sprejel Krüger odposlanike ameriškega „burskega odbora“, ki so predsedniku na zadnjih uspehih Burov čestitali ter ga povabili, naj pride v Ameriko. Krüger je dejal, da pride, a ne ve, kdaj. Dejal je tudi, da so zadnja poročila z južnoafričanskega bojišča vedno prav ugodna. Sedem burskih oddelkov je sedaj v Kaplandiji in Natalu, kjer pristopajo Holandci v vedno večjih četah na stran Burov.

Učiteljska zborovanja.

Občni zbor „Slovenske šolske Matice“ v Ljubljani.

(Dalje.)

Nadalje so se na podlagi tajnikovega poročila določile nagrade za književna dela po 40—48 K od tiskovne pole za izvirna in po 32 K za prevedena dela. Na podlagi poročila g. blagajnika se določi proračun za naslednja tri leta in sklene izdati za l. 1901. „Pedagogični letopis“ in 1. del knjige za realije, namreč „Zgodovino“. Ko se je posvetovalo in sklepalo še o raznih nasvetih in željah odbora in društvenikov glede poslovnika, izdajanja društvenih knjig i. dr. in so o tem govorili gg. Hubad, Zupančič, Jelenc, Strmšek, Mešiček in predsednik, sklene g. predsednik zborovanje s

LISTEK.

Nosle.

Spisala Zofka Kveder.
(Konec.)

— In kaj šele na nogah! je nadaljevala. — Vem, da imam vse desno koleno odrto.

Njemu je jelo postajati nekako čudno. Že za silo dolgo časa se ni z nobeno žensko tako dolgo zgovarjal, ko s to tukaj.

— Čegava pa si in kam greš? jo je vprašal vendar-le, čeravno je bil že na pol obrnjen za odhod.

— Kadinova Pepa sem, pa grem zdaj doli v vas h krčmarju v službo, je dejala že malo bolj mirno.

— Tako, tako! je rekel kakor sam sebi. Potem sem se morda še vidi. Na, to imaš za strah! — je še pristavil, položil petak v jerbas in hitro odšel.

Ona je bila iznenadena. Neverjetno je gledala zdaj petak, zdaj visocega, resnega moža, ki se je vedno bolj oddaljeval.

— Čuden človek, rekla je naposled, spravila petak in si še med potjo ponovila: No, za petak pa moje praske tudi niso prečeno.

Nosle pa od tedaj ni mogel pozabiti dekleta, vedno je moral misliti na njo. Včasih se je zamislil in topo zrl pred se,

v duhu pa je videl njo, kako se je jezno in pogumno postavila predenj.

Nekoč je, kakor nevedé, zavil v gostilno, v katero mu je ona dejala, da gre služiti.

Bila je res tam, in njega je prevzelo neko posebno čustvo, ko jo je ugledal.

— Kaj ko bi jo vzel za ženo! mu je šinilo v glavo, in bolj kakor je razmišljal, bolj se mu je ta misel pametna zdel.

Ona je bila vselej prijazna z njim, kadar je prišel, in njega je vedno večja in močnejša sila vlekla k nji. Pozabil je na vse, celo na igro in nikdar ni prej toliko zaigral, kakor v tistem času. Nič ni mislil in vse mu je šlo po nesreči.

— Eh, nič! si je mislil enkrat. — Kaj bom dosti premišljal. Star nisem še ravno tako preveč, premoženja imam dovolj, grd pa tudi nisem ravno. Še vesela bo, da jo hočem.

In zvečer je šel tje kaj in čakal, kdaj pojde Pepa molzt krave. Šel je za njo v hlev, tam se šalil z njo in ji potem povedal, da bi jo rad za ženo.

— Mene?! je zavpilo dekle. — Nikoli, nikoli!

— Ali Pepca, je skušal on prigovarjati, ko si ni vedel tolmačiti njene prestrašenosti.

— Pustite me, pustite me, je kričala le-ta in hitela proti vratom. Bog si ga vedi, s kom ste v zvezi! je vpila. Kaj so mi pravili ljudje! Bog zna, kaj imate že na

vesti! Mrliče skrunite in Bog ve kaj! Bog se usmili, mene je kar strah!

In dekle je vse prestrašeno teklo venkaj.

Nosle pa je ves bled stal tamkaj. Nekaj čudnega se mu je zlomilo v duši. Pokril si je z rokami obraz in zastokal. A ko je na to se je vzpel, zaklel ježno in odšel venkaj v noč.

Od tedaj je še bolj črtil ženske. Pri nas vedo še sedaj ljudje pripovedovati vse polno tacič čudnih, smešnih dogodbic, ki so priča, kako hudo je mrzil Nosle ves ženski spol.

Pred tremi leti je umrl. Svoje premoženje je zapustil bratrancu, tudi je v oporoki zapisal veliko svoto občinskim revežem. V testamentu je bila čitati čudna opazka:

— „Vendar pa se iz te svote ne sme podeliti nobena niti najmanjša podpora kaki ženski.“

Ljudje pa še sedaj mislijo, da je imel Nosle svoj čas kake čudovite skrivnostne zveze z duhovi in z drugimi nadzemjskimi in podzemjskimi bitji, ker je imel tako nenavadno srečo v igri.

Kitajske pesmi v prozi.

Tužno srce in solnce.

Spisal Su-čon.

Jesenaki veter trga z drevja listje ter ga razpiplje naokoli po zemlji. Brez bóli

gledam to odpadanje. Osamljen sem bil, ko se je to listje pojavilo, osamljen sem sedaj, ko mineva.

Žalost je vrgla senco na moje srce, kakor donašajo visoke gore noč v doline.

Dih zime bode izpremenil vodo v blesteč kamen, kateri se bo pretvoril in prvi pogled spomladi zopet v vesel potok.

Ko mine leto, sesti hočem na najvišjo skalo, da bodem videl, je-li otaja solnce tudi moje srce.

Beli list.

Spisal Če-tsi.

Glavo sem naslonil na roko in gledam na list papirja, kateri ostaja vedno bel.

In na tuš gledam, ki se mi suši na rtu čopiča.

Zdi se mi, da dremlje moj duh. Ali se ne prebudi zopet?

Šel sem doli v ravnine, katere so tople od solnca, a moje roke je gladila visoka trava.

Z ene strani sem pogledal na baržnasti gozd, z druge na snežne gore, ki so blestele v prahu snega, solnce pa jih je barvalo z rudečilom.

In gledal sem tudi, kako počasi plavajo oblaki, vračal sem se po poti, po kateri sem došel, spremljan od roganja krokarjev.

Iznova posedam nad listom papirja, ki ostaja pod mojim čopičem bel.

prošnjo, naj p. n. društveniki zaupajo novemu odboru, ki zagotavlja, da hoče delovati z vsemi močmi na uresničenje dane in prevzete naloge.

Dopoldne je g. ravnatelj Andr. Senekovič priredil v fizikalni sobani 1. državne gimnazije prav zanimive in poučne električne demonstracije s primernim razlaganjem, popoldne po občnem zboru pa je razjasnjeval v mestni elektrarni električne naprave ter obkral žel od mnogoštevilnega poslušalstva zaslužen priznanje in zahvalo.

Zvečer je privabil vrlo uspeli koncert meščanske godbe mnogo društvenikov in šolskih prijateljev v restavracijske prostore „Narodnega doma“. Tudi nedeljske gledališke predstave na čast „Šolske Matice“ se je udeležilo dokaj Matičarjev. Žal, da se ta predstava ni mogla prirediti v soboto, ker bi se bila udeležila večina došlih členov.

V soboto, dne 29. t. m., je ob 8. uri zjutraj zborovalo v „Narodnem domu“ Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani. Predsednik And. Žumer pozdravi navzoče društvenike ter jim priporoča, naj še vsakdo skuša v svojem kraju pridobiti društvu novih členov in podpornikov, da tako čimprej dosežemo zastavljeni si smoter: zgraditi poslopje, v katerem bi se za učiteljske sirote skrbelo v gmotnem in moralnem oziru. V ta namen zbira društvo doneske poleg članarine po svojih krajcarskih knjižnicah, s prirejanjem koncertov in vesellic (lani nad 500 K) in podpornimi darovi; največ pa prinaša društvu nj. gov. „gospodarski program“ (lani čez 1000 K). Vseh dohodkov je bilo lani 2254.56 K; vsega premoženja se je v šestih letih društvenega obstanka nabralo 12.871.10 K. V odbor so bili izvoljeni: And. Žumer predsednik, Fr. Gabršek in Jožef Cepuder I. in II. podpredsednik, Juraj Režek tajnik, Jakob Dimnik blagajnik, in odborniki Fr. Črnagoj, Jakob Furlan, Ivan Krulec in Janko Likar.

Za tem društvom je zborovalo deželno „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“. Društveni predsednik J. Režek iskreno pozdravi v prav mnogobrojnem številu zbrano učiteljstvo, kar mu je zopetni dokaz, da se učiteljstvo zaveda dolžnosti do svojega deželnega društva, katero se že 31 let trudi povzdigniti naše narodno šolstvo in pripomoči učiteljstvu do boljšega gmotnega stanja in do v zakonu mu zajamčenih pravic. Resni in težki so današnji časi za naše učiteljstvo, zato je treba, da se tesneje združimo svoje vrste; ker čim bolj se bomo oklepali svojega deželnega društva, temprej bomo dospeli do svojih opravičenih zahtev. V slogi je uspeh! Da bi pa toliko prej dospeli do tega, poganja se naše učiteljstvo že nekaj let za to, da bi v zakonodajalne zbore prišel tudi kak naš tovariš, ki bi ondi ob šolskih in učiteljskih vprašanjih povzdignil strokovnjaški svoj glas. Letos se je bil napravil v tem oziru prvi poskus, ki se nam pa ni uresničil še to pot. Vendar smemo veseli biti, da je storjen začetek in hvaležni moramo biti stranki, ki je z vso vnemo podpirala to kandidaturu; posebno zahvalo pa smo dolžni svojemu tovarišu L. Jelencu, ki se je žrtvoval za ta prvi poskus in neustrašeno šel v boj proti onemu krivemu preroku, ki trdi, da je naša šola prokletstvo za ljudstvo. (Viharno ploskanje in klici: Živio Jelenc!) Dalje se spominja stoletnice rojstva Slomška in Prešerna, ki sta kot buditelja, učitelja in vodnika našemu narodu kazala pot iz duševne teme k svetli luči izomike in napredka. Zbor navdušeno zakliče „Slava!“ spominu teh dveh naših duševnih velikanov.

Končno se v vznešenih besedah spominja lanske sedemdesetletnice presvetlega cesarja, ki je z novim šolskim zakonom postavil šolo na trdno podlago in osvobodil učiteljstvo težkega jarma sužnosti. Temu svojemu velikemu dobrotniku in mogočnemu zaščitniku zakliče zborovalci navdušeno trikratni „Slava!“

Namesto odsotnega tajnika poroča predsednik o korakih in uspehih lanskim sklepov ter o drugem odborovem delovanju, kar vse pa je učiteljstvu že itak znano iz „Učit. Tovarša“. Blagajnik Fr. Črnagoj poroča, da ima društvo po vseh odbitih troških še 602.92 K premoženja in terjatev na zaostali naročnini za „Učit. Tovarša“ okroglih 2000 K. Društvo je člen

„Slovenske Matice“, „Slov. planinskega društva“ ter pokrovitelj pri družbi sv. Cirila in Metoda in pri „Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta“. Zbor dovoli tudi za Prešernov spomenik 50 K. Izmed sklepov sta posebne važnosti: da se prenaredi disciplinarni zakon, in da se ob začetku počitnic skliče shod, na katerem naj vse naše učiteljstvo skupno povzdigne svoj glas proti obrekovalcem naše šole in učiteljstva ter za končno uresničenje opravičenih svojih zahtev. (Konec prih.)

Dopisi.

Z Gornje Pivke, 1. januarja. Minole državnozbornske volitve so bile za nas poučne v marsikaterem oziru. Pokazale so, da je narod v občinah Zagorje in Knežak odločno na strani narodno-napredne stranke, a da se je občina Št. Peter v malih letih skoraj povsem poklerikalila. Kdo je temu kriv? Naše mnenje je, da bi bilo tudi v tej občini povsem drugače, ko bi ne bili naši „veljaki in prvaki“ tako grozno „komod“. Le pogledjte, kako delajo nasprotniki, kako letajo noč in dan okrog, budijo može iz nočnega spanja, obdelujejo žene, dekleta; — vi pa spite in mirno gledate, kako politični lažnjavci ljudstvo varajo in je vodijo v pogubo. Pa kaj, po toči zvoniti ne pomagajo! —

Tem krasnejši izgled pa nam daje občina Zagorje. To so vam zavedni, odločni in možati ljudje, kakoršnih je pač malo na Kranjskem. Župnik Groznik je sicer rotill volilce in storil, kolikor je mogel, a opravičil ni ničesar. Dasi je mej svojimi farani jako priljubljen, ga vrli Zagorci vendar niso ubogali, ampak so rekli: „Mi damo Bogu, kar je božjega, duhovniku, kar je njegovega, sami pa hočemo tudi imeti to, kar nam gre“. Župnik Groznik pa se je tudi lahko prepričal, da so zagorski liberalci v vsakem oziru možje, ne pa šleve. Čast takim možem, čast taki občini! —

Dobro je volila tudi občina Knežak, dasi ne kakor po navadi. Župniku Pehaniju bi dali radi zaslužen priznanje in pohvalo, pa se bojimo, da bi mu na zgoraj kaj ne škodilo. Toliko pa lahko rečemo, da smo občudovali njegovo taktčnost. — Največjo zgago so tam delali konsumniki iz Trnovega in pa — botra Matečka. Nismo pričakovali od Urbančiča, katerega smo nekdanj cenili kot pravega možaka, da bo kdaj zlezal pod kikirlo in se dal, strahovati — ženskam! Vam vozniki, ki ste, v strahu pred sveto jezo Matečke, volili klerikalnega poslanca dr. Žilindro in dr. Netopirja, pa povemo na uho, da Bukača ni več na Mašunu, in da se bo skrbelo za to, da se vam ne bo treba več bati Matetove kikirje. — Pohvalno pa moramo omeniti zavedne volilce iz Beča in Juršič, ki so, kakor Zagorci, vsi kot eden mož volili napredne kandidate Jelenca in Božiča. Tako je prav in tako naj ostane. „Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpade.“

— Iz Škocijana na Dolenjskem, 1. januarja. Dokler si s farovškimi prijatelji, dokler jim daješ, kar in kolikor premoreš, tako dolgo so ti vedno prijazni. Če pa ne daš, kar poželes, potem pa, gorje tebi ubogi grešnik! Nebesa so ti za večno zaprta; obrekujejo te in opravljajo ter gledajo samo na to, kje bi ti mogel škodovati, kje bi ti mogli kaj zlega učiniti! In to naj bode Kristusov namestnik?! Ne, nikdar ne, še hudičev namestnik ne bi bil tak! Česar hudič ne zmora, pa far pripomore, mi je rekel oni dan neki kmet! In res, kar počenjata naša dva črnuha, to že preseda nam vsem! Kar sta ta dva naši fari slabega storila, tega ne bo mogoče nikdar več popraviti! S prižnice vpije: „vera peša“, ne pomisli pa, da je ravno vse njegovo počenjanje zoper vero.

Ne čudimo se tedaj, ko vidimo, da ljudje res nič več tako pridno ne hodijo v cerkev kot so hodili nekdanj! Kako pa tudi, če vidimo, naša kaplana pijana noč in dan. Če ga greš iskat, ne dobiš ga drugje kot v gostilni. Sedaj sedi v konsumnem društvu, — Škocijanci pravijo št. 13 na katoliški podlagi — potem v Dobruški vasi, v Dobradi, da Kosek se zaleti celo v Zbure. Nas pa hočeta imeti za norce! Pri podružnici je oznanjena maša, toda kaplana pozabita ne to. Tako se je zgodilo, da je bila oznanjena maša pri Sv. Tomažu že trikrat, ali brala se še ni nobenkrat in

tisti kmet, ki je mašo plačal, pravi, da bo šel po denar, da ga nasaj dobi. Mesto kaplana prišel je „vice-mešnar“ ter ljudem oznanil, da „gospoda“ ne bo! Ravno taka je bila na Slanč vrhu. Ljudje so prišli od daleč okoli ter čakali kaplana, toda ta je bil tako zelo bolan — mačka je imel — da ni mogel zjutraj vstati. In namesto molitve slišalo se je le preklinjanje „teh farjev“!! Če bi sedaj kaplan pobiral svojo biro, dobil bi kaj družega kot pšenice in mošta!

Polnočno mašo na sveti večer smo imeli do sedaj še vedno slovesno. Letos pa je maševal o polnoči prismojeni Kos, ki je celo pozabil, „glorijo“ zapeti! Ljudje so se po cerkvi povpraševali, če je morda to sedaj že po „ta novi veri“! Kje je Jeglič, kje je naš škof, da ne sliši in ne vidi nič! Očitno povemo, da taci duhovnikov, kot jih imamo sedaj, še nismo nikoli imeli in jih ne želimo tudi nikdar več imeti!

Ne čudimo se, ko slišimo, kako zelo zaničuje naš kmet tacega duhovna kot sta naša dva! Nekdo je celo rekel: „Jaz bolj spoštujem svojega konjička v hlevu, ki ve, kdaj je sit in ki ne bo nikdar preveč pil, kakor pa tacega kaplana, ki pije čez vso mero in je slabši kot živina!“

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 31. decembra.
(Konec.)

Predno se je seja zaključila se je župan Hribar v kratkem govoru ozrl na preteklo leto. O 20. stoletju — je rekel župan — se prorokuje, da bo stoletje elektrike. To je prav verjetno in to bo povzročilo velikanski napredek. Res je, da se bo ta in oni napredku ustavljal, da se bodo v to porabljale najsvetejše stvari celo vera, ali napredek se ne bo zadržal in tudi ne zatrl, prav tako, kakor se vlak ne ustavi, če se kdo pred njega postavi. Vlak dotičnika povozi in drvi svojo pot naprej.

Preteklo stoletje kaže, kako velikansko nalogo imajo velike občine. Mesta se nenavadno hitro razvijajo. Napredek se bo moral nadaljevati na isti podlagi, na kateri se je začel in le čestitati je občinam, ki so se za to pripravile. Ljubljana je to storila. Dali smo nje razvoju pravec. Če bi ne bili šli po tej poti, bi bili mnogo zamudili. Naj se politični in osebni nasprotniki še tako zadirajo v nas, zgodovina bo sodila pravično in se radostno spominjala dela, ki smo ga storili mi.

V preteklem letu se je občina srečno iznebila nekaterih bremen. Tako je država prevzela pobiranje davkov, kar je občino veliko veljalo, a ker je dež. šolski svet dekretiral ustanovitev tretje ljudske šole, ne pride prihranek mestu v prid. Tolaži naj nas zavest, da ni izgubljeno, kar se je izdalo za šolstvo.

Občino pa čakajo še druga bremena, in to vsled novega domovinskega zakona. Več kot 15000 oseb dobi v kratkem domovinsko pravico v Ljubljani. Neki uradnik meni, da je mej temi 10000 ubožcev, a če jih je le 1000 nastane občini veliko breme. Vsled tega je pričakovati, da bo vlada dala občinam kako odškodnino za izvrševanje opravil v prenešenem delokrogu.

Občina je tudi v l. 1900 mnogo storila. Sezidala se je deklška 8razrednica pri sv. Jakobu, ubožnica, most, ljudska kopel, več kanalov, odprle so se nove ceste in storili so se zadnji koraki za električno železnico, ki začne voziti dne 1. julija.

Obč. svet je imel 25 sej, odseki so imeli 134 sej, v javnih sejah se je rešilo 427 poročil.

Naravno je da ima taka korporacija, kakor je obč. svet tudi svoje kritike. Kdor stopi v javno življenje ne sme računati na hvaležnost nego mora biti pripravljen, da ga bodo jedni grajali drugi pa njegovo delovanje priznavali. Grajali ga bodo zlasti tisti, ki hočejo iz graje kovati politični kapital za svojo stranko.

Obč. svet ima dve stranki proti sebi. Jedna ima svoje glasilo v Gradcu, in tej se vsaj ne more odrekati takt v kritiki. Nehonetna pa je tista kritika, ki jo goji glasilo katoliško-narodne stranke. Ta stranka, ki je vrgla krščanstvo čez planke in ohranila samo katoličanstvo, ker menda ne pozna krščanske ljubezni, se zaganja v

mene s tako brutalnostjo, da sem se bal, da se bodo znanci za žepe držali, ko me srečajo. Bralo se je, da sem pobral in zapravil vse javne fondе in bralo in vpisalo se je, da sem občino zadolžil. Seveda se ni povedalo, kake investicije so se napravile in koliko neso. Fordov je bilo l. 1896, ko sem bil voljen županom, 426.000 K, danes jih je 1.790.000 K, za neporabljene kredite pa je naloženih 39.000 K. Iz teh števil se vidi, kako nepoštena je kritika v katoliških glasilih in kako drzni so tisti ljudje, ki take reči pišejo, ker bi se lahko poučili, pa so nalašč navedli napačne številke.

Danes se je blagajna zaključila s čistim prebitkom 68.000 K. Na neporabljene kredite odpade od te svote 29.000 K. Iz tega je posneti, da so tisti, ki meni nepoštenje očitajo, sami nepošteni. (Viharno pritrdjevanje).

Mestni uradniki so rešili v preteklem letu 44761. Župan se je zahvalil uradnikom in obč. svetnikom za njih delovanje in voščil veselo novo leto vsem ljubljanskim prebivalcem.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je na to v imeni obč. svetnikov izrekel županu zahvalo za čestitko z željo, naj bi tudi v novem letu z isto redko požrtvovalnostjo ko doslej deloval v blagor občine, ter mu voščil veselo in srečno novo leto.

Sledila je potem kratka tajna seja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. januarja.

— Osebna vest. Davčnim pristavom v Litiji je imenovan gosp. Ivan Demšar, doslej narednik pri pešpolku št. 97.

— Državnozbornske volitve v Ljubljani. Udeležba pri današnji volitvi je bila dopoldne prav živahna. Oddanih je bilo 965 glasov. Nemci so spravili zadnjega svojega moža na volišče, takisto tudi klerikali, v tem ko udeležba od narodne strani ni bila posebna. Upamo, da bo popoldne udeležba boljša, sicer pride lahko še do ožje volitve, kar bi bilo jako slabo spričevalo za politično zavednost naprednih volilcev ljubljanskih. Voli se do 6. ure.

— Državnozbornske volitve na Slovenskem. Danes je volitev razen v treh skupinah mest in trgov na Kranjskem tudi volitev iz pete kurije na Štajerskem; na Goriškem, v Istri in v Trstu. Izid volitev na štajerskem (Hribar Žičkar) in na Goriškem (dr. Tuma — dr. Gregorčič) je popolnoma negotov, žal da je pa skoraj gotovo da propadeta dr. Laginja v Istri in dr. Rybač v Trstu, zakaj kar Lah tam počenjajo, je naravnost vnebovpijoče in skoro tako nečuvno, kakor počenjanje kranjskih klerikalcev.

— Volilni shod pri Virantu. Zanimivi „neodvisni“ kandidat Kunčič je tudi včeraj ves dan s čudovitim samozatajevanjem skrbel za razveseljevanje Ljubljane. Popoldne je vozil po Ljubljani voziček, s katerim navadno prevaža sodovico. Ta voziček je bil na vseh koncih polepljen s Kunčičevimi plakati in je seveda obudil veliko zanimanje. Zvečer pa je bil pri Virantu shod. Zbralo se je vse polno porednih ljudi, ki so se iz otročje naivnega Kunčiča tako norca delali, da so poslušalci smeja kar pokali. Posebno temeljito se je pretresalo vprašanje, kako bo Kunčič kot poslanec odpravil ljubljansko meglo. Kunčič je to interpelacijo smatral za prav resno in napoved obrazilil troje alternativnih projektov. Skopati se morajo jarki, češ, da se bo megla potem po jarkih vlačila. 2. Ako se to ne obnese naj se proti megli upelje streljanje kakor proti toči. 3. Megla naj se v žaklje polovi. Že iz tega bodo čitatelji posneli, na kakem nivô-u so bile razprave na tem shodu. Poredni volilci so pač ubozega Kunčiča „vlekli“ kar so mogli, mož pa tega niti zapazil ni. Kunčič je bil do zadnjega trdno prepričan, da zmaga, in se je tako vmislil v ulogo poslanca, da je danes celo v volilni dvorani kratkočasil ljudi s svojo politično modrostjo. Lahko se reče, da v Ljubljani še ni bilo človeka, ki bi bil z neprostovoljno svojo komiko povročil toliko smeja, kakor neodvisni kandidat Ivan Kunčič.

— Slovensko gledališče. Danes igra se prvič na slovenskem odru klasična drama duševnega velikana Shakespeara „Romeo in Julija“, tragedija lju-

besni v petih dejanjih. Ulogo Romea igra g. Deyl, ulogo Julije pa gđ. Růkova; nadalje uloge so sledeče razdeljene: Eskalus knez Veronski, g. Polašek — grof Pariz — Danilo, Montague — Jamnik, Capulet — Kovačič, Mercurio, Romeoov prijatelj — Verovšek, Benvolio — Štefanac, Tybalt — Boleška, oče Lovrenc — Dobrovolny, grofinja Montague — Ogrinčeva, grofinja Capuletova — Danilova, dojka Julijina — pl. Kataninova. Dejanje se vrši v Veroni.

— Slovensko gledališče. S spretno in srečno roko je posegla intendantica po igri starega kova — po Ogrinčevi „V Ljubljano jo dajmo!“ Starega kova? Predsinočnja predstava se nam je zdela tako nekaj svežega, pristnega, da mora imeti igra, ki tako blagodejno vpliva, veliko mladosti. To pa je za stare igre znamenje in porok trajne vrednosti, in tako nam je pripoznati našo majhno, priprosto igrice za mali umotvor, ki zasluži, da ostane stalno na repertoarju slovenskega gledališča. Slovenskega, in rekli seveda ne bomo svetovnega. Ali kdor je bil predsinočnjem priča pristranega, nepristranega smeja, ki je po svoji notranjosti kazal, da ni izraz profanih, ampak blagih čutov, tisti bo moral priznati, da ta uspeh za gledališče tudi nekaj pomeni. Več, kot smo si dosedaj priznavali, in reči moramo, da ko bi bili mi zidali v svoji literaturi naprej na tisti temelji, ki so naši možaki stare šole delali na njem, pa ne na široko internacionalno meglo, bi imeli mi danes literaturico, ki bi bila za marsikoga vredna, da se pogleda. Tako izginemo v nebrotu produktov iste — moderne pasme, ne da bi rešili kaj specifično svojega. Elementarna sila, s katero sta si predsinočnjem domača prav in domači govor naredila pot v naše občinstvo, naj bi bila naši mlajši literarni generaciji miglej, kje je iskati — uspeha, pa tudi dobrote. Vsaka dobra literatura zida na narodno podlago, najbolj je nakazana nanjo gledališka, posebno pri nas, kjer so nam šele „Rokovnjači“ ter narodna igra, oziroma narodni govor začeli delati gledališko občinstvo, ki vedno in povsod le iz naroda izvira. Obžalovati je, da je Ogrinec tako hitro umrl; nedvomno bi bil dal našemu gledališkemu življenju poseben pokret. Pri vsej naivnosti svoje zapletke in priprostosti neznanega dejanja je „V Ljubljano jo dajmo“ igra polna pravega gledališkega duha. Kdor rabi za tako borno snov tako malo konvencionalnosti, pa ustvari toliko krepkih značajev, kot jih je tukaj, tisti je pravi pisatelj. Igra pač nosi v prvi vrsti — jezik, na katerega tako radi pozabimo, kedar kaj pišemo, dasi je igri jezik, kar je — ribi voda, in še več. — Ogrinčeva igra je, kakor rečeno, vzbudila toliko odkritosrčnega smeja, da ni treba za dobroto igrino nobene druge priče, in prepričani smo, da bo igra še polnila gledališče. Seveda gre pa tudi veliko dobre volje, ki jo je predsinočnjem igra vzbudila, igranju na rovaš, ki je bilo skoraj vseskozi izborna. Srebrin gosp. Verovška pač že ni bil več igralec, ampak živ gorenjski možakar, in lahko rečemo, da je z njegovo predsinočnjo igro slavilo igranje slavije realizma. Tak interpret kmetjskih očancev bi bil v čast vsakemu odru. Precej približala se je temu načinu interpretiranja predsinočnjem gospa Danilova; njena Rotija je nekaj, kar se „da pogledati“; največje pohvale vredna je te gospe pristna narodna govorica v takih ulogah. Tudi gđ. Ogrinčeva se je precej srečno rešila teške naloge kmetjske in gosposke punce ob jednem in je imela momente, ko se je popolnoma vtopila v svojo nelahko ulogo. Gospa Polakova ima na razpolago še mnogo neizkoriščenih zakladov za uloge te vrste, kot je bila njena predsinočnja. Njena maska (gl. posebno lase), mimika, geste in sploh pokretnje pa tudi govor, kažejo eminentnih predpogojev za te uloge. Govorila je prethito. V posebno zaslugi gre šteti g. Štefancu, da je s svojo fino in diskretno igro rešil kočljive prizore igrine, najbolj pa smo se razveselili gospoda Jamnika, ker nam je sinoči njegov Pavle pokazal, da nam je od njega še veliko pričakovati! — Po igri sledila je Suppejeva Galateja, ki se je prav dobro proizvajala, in so se g. Noemi g. Polakova, g. Orželski in g. Noll posebeno odlikovali. Predsinočnji večer je bil izmed najsrečnejših; gledališče je bilo izvrstno obiskano. — Popoldan se je ponavljal zabavni „Kinematograf“, ki je uspel na občo zadovoljnost občinstva. A.

— Živela bigamija! Klerikalni gospodje okoli „Slovenskega lista“ pa hočejo na Kranjskem uvesti kar bigamijo! Dasi je tem hinavcem dobro znano, da je županov hlapec, ki baje „mora“ dobiti službo šolskega sluga na II. mestni deški ljudski šoli, že oženjen, hočejo ga vendar ti razširjatelji „ljubezni“ še enkrat poročiti z županovo „kuharico“, ker, če se spet poroči, tem nenasičenjem vendar zopet nekaj „kaže“. Bog naj vas torej živi, ki ste začeli prvi med Slovenci razširjati dvoženstvo!

— Iz Boštjanja se nam piše: Na slabo dovtipno notico „Slovenca“ z dne 28. decembra št. 296, od Save sledeče izjavimo: Mogoče, da se naše misli ne strinjajo z „generalom“, katerega nam usiljujete, prosimo Vas tedaj gospoda pri „Slovenca“, imenujte nam ime „Njega ekselence“!

Boštjanjski radikalci.

— Lepo novoletno darilo so dobili poštni odpravitelji od finančnega ministra s tem, da jim je od trgovskega ministarstva v proračun stavljeni znesek za toli željeno in skrajno potrebno njih organizacijo črtal. Veselite se, uboge páre.

— Savanski ples. Kakor smo že v včerajšnji številki našega lista objavili, priredi slovensko akademsko ferialno društvo „Sava“ v soboto, dne 5. januarja t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ svoj običajni ples, čigar prebitek je namenjen slovenskemu dijaškemu podpornemu društvu „Radogoj“. Začetek ob 8¹/₂ uri zvečer. Svira meščanska godba. Ustopnina za osebo 2 K, za rodbino 3 oseb 4 krome, za vsakega nadaljnjega člana rodbine 1 krono, — a ne 1 K, 3 K in 1 K, kakor smo to objavili v soboto pomotoma. — Odbor razposlal je na stotine vabil, in ako je pri tem pomotoma prezrl kako p. t. osebo, naj se mu to blagovoljno odpusti in naj dotičnik izvoli obrniti se do g. Češarka (Šelenburgove ulice, trafika Češark). — Dijaki so ustoppine prosti. — Savanski plesi so bili že od nekdaj iako priljubljeni in so vedno sijajno uspeli. Tudi sedaj vlada v vseh krogih veliko zanimanje in se je z ozirom na dobrodelni namen plesa nadejati prav krasnega uspeha.

— Prešernov jubilej je tudi „Slovenka“ proslavila s celo vrsto člankov in pesmij. 12. številka ima uvodno pesem „Ob Prešernovem spomeniku“, članek „Naš Prešeren“ — esej „Prešeren in ženstvo“ — dopis „Ob Prešernovi stoletnici“ in razpravo „Slava Prešernu!“ — Končno je prinesla „Slovenka“ še prevod „Nezakonske matere“ v nemškem, italijanskem, francoskem in srbskem jeziku. Prav posebno pa je zanimiv članek „Prešerna narodu!“, ki zahteva narodno izdajo Prešerna. (Takega „Prešerna“ izda v kratkem naš požrtvovalni knjigotržec L. Schwentner v Ljubljani). — S to številko zaključuje „Slovenka“ svoj IV. letnik. — XXIV. številka „Prosvjete“ je takisto večinom posvečena Prešernu. Prinesla je Govékarjev članek o Prešernu, Barletov spis „Na Prešernovem grobu“ in prevod Prešernovega sonetnega venca; prevod je spenil dr. Vel. Deželic. V listku je več malih člankov o Prešernu. Tudi troje ilustracij (Ganglov kip Prešerna, Langusov portret in Prešernov grob) je prinesla „Prosvjeta“ z ozirom na jubilej.

— S slovenske umetniške razstave v Zagrebu. „Hrvatska“ poroča, da se pripelje okoli sv. treh kraljev iz Sarajeva večja družba na umetniško razstavo v Zagrebu. — Vseučiliški profesor dr. Isidor Kršnjavi je objavil v 22. številki „Narodnih Novin“ obširno oceno o delih slovenskih slikarjev na razstavi v Zagrebu. Zlasti se bavi s slikami gg. Vesela, Ažbete, gđ. Šantel, g. Jakopiča, g. Franketa, gđ. Kobilce, g. Gvazda in g. Koželja. Profesor Kršnjavi je strokovnjak na polju umetnosti; bil je sam slikar, potem šef kulturnega oddelka hrvatske vlade ter si kot tak pridobil za hrvatsko prosveto in umetnost največjih zaslug.

— „Matica Hrvatska“ izda za leto 1900. osmero knjig, in sicer sedem za navadno članarino 3 gld., a jedno v svoji založbi. Knjige se začno razpošiljati splošno februarja. Med knjigami — leposlovne in znanstvene vsebine — bo letos zlasti zanimiva Strossmayerjev album pod naslovom: „Spomen ovieč iz hrvatskih slovenskih dubrava. Knjigo je spisalo okoli 50 hrvatskih in nad 20 slovenskih literatov ter jo okrasilo okoli 20 hrvatskih in slovenskih umet-

nikov. Možno je še vedno stopiti med člane „Hrvatske Matice“, na kar opozarjamo Slovence in Slovenke iznova.

— „Život“, glasilo hrvatskih in slovenskih umetnikov, je prinesel v 1. števil. t. l. šestero slik umetnih slovenskih slikarjev in kiparjev, Lunačkov članek o naših umetnikih in Cankarjevo črtico. Opozarjamo na vsebino 1. števil. (glej „Književnost“).

— Parobrod na Ljubljaniol. Gospod Karol Kotnik na Vrhniki je dobil po dolgem času in prizadevanju, ki ga je veliko veljalo, od ministrstva oziroma deželne vlade koncesijo za vožnjo s parobrodom po Ljubljani. Gospod Kotnik misli spomladi napraviti večji parobrod, ki bo imel prostora za kacic 100 ljudi.

— Čitalnica v Črnomlju priredi dne 6. januarja t. l. dramatično predstavo. Ponavlja se „Ravček Andrejček“, kateri je dosegel dne 30. decembra popoln uspeh. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Nove dekoracije so napravili bratje Kautsky & Rottonara, slikarji dvornega gledališča na Dunaju.

— Posredovanje za stanovanja je prevzela mestna posredovalnica za delo in službe. Kdor ima torej kako stanovanje oddati, naj to pri tej posredovalnici naznani, in ravno tako se naj tamkaj oglasi, kdor išče stanovanja.

— Hlapec se je izgubil. Včeraj popoldne prišla sta po cesti na Rožnik dva vprežena konja na Erjavčevo cesto brez hlapca. Mitniški paznik je konja ustavil, in ko le ni bilo voznika od nikoder, odpeljal ju je v hlev na Rimsko cesto št. 17. Pozneje se je dognalo, da sta bila konja Verhovčeva iz Šiške.

— Izgubljene stvari. Na poti od Starega trga do Virantove gostilne na sv. Jakoba trgu je bil izgubljen zlat prstan z diamantom.

— V pijanosti se je hotel zaklati včeraj zvečer na dvorišču hiše št. 14 na Dunajski cesti hlapec J. B. Napil se je bil žganja.

— Tatvina. Tehniku K. K. je bila iz stanovanja ukradena palica s srebrno kljuko.

— Speh je bil ukraden Mariji Pakovi iz Dobrepolja. Pustila je bila jerbaz z 9 klg. špeha v veži neke hiše na Dolenjski cesti. Neznani tat si ga je prisvojil.

— Desertirala sta dva vojaka 48. pešpolka v Kaniži in odnesla seboj nad 1000 kron.

* Živega človeka — sežgali. Iz Vratislave poročajo: V jami kraljice Lujize so rudarji polili svojega tovariša Mamulo, ko je spal, s petrolejem in ga potem zažgali. Mamula je zgorel. Baje je bil nesrečna žrtva — Čeh! Vzrok zločina ni znan.

* Konec igralke. V nedeljo zjutraj so našli v nekem hotelu v Nici iz Dijona došlo bogatinko Lujizo Barè obešeno na križu okna. Usmrtila se je, ker je v igralnici Monte Carla zaigrala 300 000 frankov.

* Nedolžni obsojeni na smrt. Iz Ostendea poročajo: Nekako pred 7 leti so stali pred sodiščem trije belgijski delavci radi mnogih zločinov, a med drugimi tudi radi umorstva neke gospe v Hautmontu. Dasi so tajili vse in dokazovali svojo nedolžnost, je sodišče obsodilo dva na smrt, enega pa v dosmrtno ječo. Obsojenca sta bila guilotinirana. Sedaj pa je neka gospa Soumague ovadila svojega soproga, da je umoril omenjeno gospo v Hautmontu. Preiskava je dognala, da so bili delavci obsojeni ponedolžnem, in da sta bila obglavljena dva namesto gospoda Soumagueja!

Književnost.

— Život mesečna smotra za književnost i umjetnost glasilo „Društva hrvatskih umjetnika“ u Zagrebu i „Slovenskog umjetničkog društva“ u Ljubljani. Život izlazi početkom svakog mjeseca na četiri arka u quart-formatu sa nekoliko slika u tekstu. Životu je cijena 12 kruna na godinu (Pojedini brojevi 1 krunu 20 fil.); dostavom u kuću ili poštom 14 kruna; — članovi hrvatskog i slovenskog umjetničkog društva plaćaju 8 kruna, poštom 10 kruna pretplatu i oglase. Uprava Života: Sveučilišni trg broj 1 II. kat. 1. sv. II. letnika ima tle vsebino: Slike: Fr. Berneker: Mladic. Alojz Repič: Rvaci. Matej Strnen: Na putu. Ferdo Vesel:

Slijepi miš. Ferdo Vesel: Pričanje. Ivan Zajc: Poslije grijeha. Alfons Mucha: Ilasa. A. Mucha: Evokatija. A. Mucha: Naslovni list. A. Mucha: Sarah Bernhardt (plakat). A. Mucha: Liljan. M. Cl. Crnčić: Ribari. M. Cl. Crnčić: Pergole, motiv s otoka Raba. M. Cl. Crnčić: Rab sa sjevera o zapadu sunca. Tekst: I. Kozarac: San savjetnika Orjica. Vladimir Lunaček: Slovenski umjetnici. Vladimir Nazor: Iz Cyklusa „Synopsis“. Ruža. Fran Hrčić: Alfons Much. M. Sabić: Spleen. Ivan Cankar: Ob zori. Kamila Lucerna: Annos aeternos in mente habui. Filip Davidović-Marušić: Iz knjige: Intima amorosa. Ivanov: M. Cl. Crnčić. Popis umjetnina druge izložbe društva hrvatskih umjetnika.

Državnozborna volitev.

Pri današnji državnozborni volitvi sta bila v gorenjski-notranjski in v dolenjski skupini izvoljena oba napredna narodna kandidata dr. Ferjančič in Plantan.

V gorenjsko-notranjski skupini je bilo oddanih 1176 glasov. Od teh so dobili: dr. Ferjančič 632, Šuman 495, Kopač 49.

V dolenjski skupini je bilo oddanih 711 glasov. Od teh sta dobila Plantan 385, Elbert 324, 2 glasa sta se glasila na drugo ime.

Poročila iz posameznih krajev kažejo naslednji izid:

	Ferjančič	Šuman	Kopač
Radovljica	52	20	2
Tržič	30	60	1
Kranj	106	75	—
Škofja Loka	25	58	—
Kamnik	84	80	—
Vrhnika	78	71	—
Idrija	92	100	43
Postojna	136	18	2
Lož	29	13	1
	Plantan	Elbert	
Višnja Gora	9	1	
Novomesto	99	77	
Kostanjevica	27	9	
Krško	48	7	
Metlika	86	29	
Črnomelj	65	25	
Ribnica	48	51	
Kočevje	3	125	

Telefonska in brzojavna poročila.

Kranj 3. januarja. Živio napredno-narodna stranka!

Volilci pri „Jahaču“.

Višnja gora 3. januarja. Zbrani narodno-napredni volilci kličejo: „Živio Plantan!“ Županstvo.

Celje 3. januarja. Tu so dobili Žičkar 106, Hribar 57, Čobal 43 glasov. Žičkar zmagal.

Gorica 3. januarja. Dr. Tuma je dobil 141, dr. Gregorčič 144, italijanski kandidat pa 122 glasov. Gregorčič je dobil nad 20 klerikalnih italijanskih glasov. Pri ožji volitvi med Tumo in Gregorčičem je zmaga zagotovljena Tumi.

Trst 3. januarja. Udeležba pri volitvi je jako živahna. Mnogo oseb je bilo aretovanih zaradi volilnih sleparij. Od tod je bilo poslanih 200 mož vojaštva v Poreč.

Gradec 3. januarja. Dopoldne je bila udeležba pri volitvi precej skromna. Delavstvo se udeleži volitve šele popoldne. Vojaštvo je konsignirano.

Dunaj 3. januarja. Udeležba pri današnji volitvi je ogromna. Dopoldne se je volitve udeležilo 130 000 volilcev. Liberalni listi pozivljajo svoje somiljenike, naj glasujejo za socialne demokrate.

Praga 3. januarja. „Nar. Listy“ poročajo, da bo Krakovski poslanec dr. Weigel kot starosta predsedoval poslanski zbornici Weigel je 75 let star. —

Linc 3. januarja. „Linzer Volksblatt“ razpravlja o obnovitvi desničarske parlamentarne večine. List je mnenja, da na zopetno združenje Čehov z nemškimi klerikalci ni misliti in da je tudi obnovev desnice nemogoča.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nisko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse tekoče prebavljanje. Originalna skatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJSKI, Tuchsleben 9. V lekarnah na deseli je izredno zahtevati MOLL-ov preparat, samsamovah s varnostno znamko in podpisom. 1 (2-1)

Cvetoče, krasno dekle, zdravja polno lice dečka, kako lepo nas pogleda včasih, a osupnjeni smo hkratu, ko vidimo v smehljajočih ustih vrsto skvarjenih in bolnih zob. In vendar je lahko zabraniti bolezen zob s racionalnim gojenjem. Rabi treba le za čistobo zob sredstvo, ki ostane vedno sveže, ki se ne razkaja in deluje desinfekcijsko. Tako sredstvo je Sargov Kalodont v tubah, ki združuje v sebi vse navedene dobre lastnosti ter zabranjuje vsakršno onesnaženje zob s prahom i. dr., onesnaženje, ki je pri rabi zobnega praška neizogibno. Kalodont opešuje usta, utrja zobno meso in ohranja zobe čiste, sveže in zdrave

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. decembra: Helena Miklavc, delav-čeva vdova, 75 let, sv. Petra cesta št. 70, nadoba.
Dne 28. decembra: Ludovik Prochiner, uradnega sluge sin 3¹/₂ leta, Tržaška cesta št. 13, vnetje možganske mreže. — Marija Podrekar, kramarjeva žena, 52 let, Sv. Jakoba trg št. 6, jetika.

Imenik

onih p. n. dohodnikov, kateri so se odkupili od noveletnih voščil in onih za gove.

Hilde Krisper	„	K	4
Johann Krisper & Frau	„	4	4
Adolf Schwärz & Frau	„	1	1
Albert Levičnik dež. sodišča predsednik s	„	5	5
soprogo.	„	2	2
Rajko Perušek c. kr. profesor	„	2	2
Fr. Landau	„	5	5
Ladislav Pečanka	„	10	10
Vaso Petrič s soprogo.	„	2	2
Neimenovan	„	1	1
Josin	„	4	4
Lubec Karol dvorni svetnik	„	10	10
J. C. Röger senior	„	2	2
Elias Predovič	„	4	4
Carl Rom	„	2	2
J. Velkavrh	„	2	2
Alois Seemann Edler v. Sandhorst k. u. k.	„	2	2
Oberst d. R.	„	4	4
Alojzij Vodnik s soprogo	„	2	2
Rovšek	„	2	2
Komove Anton	„	2	2
Matija Sorli	„	5	5
Albert Zeschko	„	4	4
dr. Karl Bleiweis vitez Trsteniški s soprogo	„	2	2
Ernst Hammerschmidt	„	6	6
Alojzij Bayer s soprogo	„	2	2
Leopoldine Jean	„	2	2
Josefine Berzin	„	4	4
Martin Malenšek	„	2	2
P. E. Grassi	„	2	2
Jesenko z rodbino	„	2	2

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Dec.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
2	9. večer	738.4	-10.4	sl. vzhod	jasno	0.0 mm.
3	7. zjutraj	739.8	-13.0	sl. svzhod	jasno	0.0 mm.
2.	2. popol.	738.6	-7.1	sr. jvzh.	jasno	0.0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura -8.2°, nor-male: -2.7°.

Dunajska borza

dne 2. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.45
Skupni državni dolg v srebru	98.80
Avstrijska zlata renta	117.80
Avstrijska krona renta 4%	98.25
Ogrska zlata renta 4%	117.80
Ogrska krona renta 4%	98.25
Avstro-ogrski bančni delnice	109.4
Kreditne delnice	67.4
London vista	240.10
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.80
20 mark	23.50
20 frankov	19.12
Italijanski bankovci	90.70
C. kr. cekini	11.37

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank
v Špitalskih ulicah št. 2
menjalnica v pritličju
sprejema vloge na hranilne knji-žice ter iste obrestuje po 4%, od dne vloge do dne dviga,
3%, rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka
izplača tudi večje svote brez od-povedi. (11-2)
Zunanjim vlagateljem
so na željo poštne hranilnične položnice na razpolago v svrhu poštne preste vpošiljatve zneskov.

Učenec

se takoj vsprejme pri

Aleks. Ličanu
v Ilirski Bistrici.

(7-1)

Bukovo oglje

prve vrste kupuje se v vsaki mno-žini ali v manjših partijah. 9.1

Ponudbe na upravnishvo „Slov. Nar.“.

Izborna specijaliteta
najljubše darilo vsakomur je
ljutomerski
Biser iz Strmeca 1886

(12) Dobi se v steklenicah pri (1)

Edmund Kavčič-u
Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga iz Trbiša.
Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Ansee, Solnograd; čez Klein-Beidling v Steyr, v Linc na Du-naj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m s jutraj osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob ne-deljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m do-poldne osonni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Beidling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heh, Franzosa vane, Karlove vane, Prago, Lipack, Dunaj via Amstetten. — Proga iz Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m s jutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m s večer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiša. Ob 5. uri 15 m s jutraj osonni vlak s Du-naja via Amstetten, Lipackega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Bu-dejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Anseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m popoldne osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Kar-lovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m s večer osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m s jutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m s večer. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m s jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 5 m s večer. — Prihod v Ljub-ljano juž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m s jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m s večer.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Mest (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75

Prava srebrna remontoarka . . . „ 5.80

Prava srebrna verižica . . . „ 1.20

Nikelnasti budilec . . . „ 1.95

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima

zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in

tisoč priznanih pisem. (2611-6)

Ilustrovan katalog zastoj in poštne prosto.

garantirano pristen cognac

od
F. Courvoisier & Curlier v Cognac-u

v najboljših znamkah, posebno za rekonvalescente, kakor ne manj svojo priznano naj-bolje asortirano (2452-6)

zaloga špecerijskega blaga

po najnižjih cenah priporočati, in prosi za častita naročila, katera bodo vedno skušal

najbolje izvršiti. Z velespoštovanjem

Karol Planinšek.

Dabito

II. plesni venček zaveze

hotelskih, gostilničarskih in kavarnarskih uslužbencev na Avstrijskem

odseka za Ljubljano

ki se vrši

v četrtek 10. januarja 1901 v kazinskem steklenem salonu.

Godba c. in kr. pešpolka št. 27, Leopold II., kralj Belgijcev.

Začetek ob polu 9. uri. — Ustopenina K 120.

Želi se navadna toaleta.

Odbor.

Pojasnila in dopise se prosi pošiljati predsedstvu odbora, Josipu Kutter-ju, kavarna „pri Slonu“.

(8)

Otvoritev pekarije.

Slavnemu p. n. občinstvu uljudno naznanjam, da bodem otvoril v petek, t. j. 4. januarja t. l. že znano

pekarijo na Rimski cesti šte. 5

po domače „pri vitezu“ (zum Deutschenritter).

Skrbel bodem, da bodem sláv. občinstvo vsestransko vzadovoljil z razno-vrstnim finim ter vedno svežim in okusnim pecivom.

Na zahtevanje pošiljal bodem tudi vedno sveže pecivo vsako uro na dom.

Pekel se bode tudi domači kruh vsak dan ob 7. in ob 9. uri zjutraj.

Za obilen obisk moje pekarije se sláv. občinstvu najtopeje priporočam.

Anton Smrke

pekovski mojster.

(6-1)

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne uradniške uniforme

in poverjeni zalagatelj ces. kr. unif. blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepre-možljivih havelokov po najnovejši fa-čoni in najpovoljnejših cenah. Angle-ško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-form ter preskrbuje vse zraven spa-dajoče predmete, kakor: sablje, meče, klobuke itd., gospodom c. kr. justič-nim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 1

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-večjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budlik in salon-skih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in sten-skih urah so vedno v zalogi. 1

Popravila se izvršujejo najtočnejše.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-skih in potnih daljno-gledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Zaloga fotografičnih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila in vnanja naročila točno in ceno. 1

Pri nakupovanju suknene in manu-fakturnega blaga se opozarja na trdiko

HUGO IHL

v Ljubljani v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga 1

suknenih ostankov.